Europeiska unionens
officiella tidning

SV
L-serien

2026/2329

23.10.2026

KOMMISSIONENS REKOMMENDATION (EU) 2026/2329

av den 21 oktober 2026

om övervakning av förekomsten av N-nitrosaminer i livsmedel

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 292, och

av följande skäl:

(1) Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (*livsmedelsmyndigheten*) antog 2023 ett yttrande om riskerna för människors hälsa vid förekomst av N-nitrosaminer i livsmedel ([1]). I detta yttrande bedömde livsmedelsmyndigheten de tio cancerframkallande N-nitrosaminer (*de tio nitrosaminerna*) som har påvisats i livsmedel, nämligen N-nitrosodimetylamin (NDMA), N-nitrosometyletylamin (NMEA), N-nitrosodietylamin (NDEA), N-nitrosodipropylamin (NDPA), N-nitrosodibutylamin (NDBA), N-nitrosometylanilin (NMA), N-nitrososarkosin (NSAR), N-nitrosomorfolin (NMOR), N-nitrosopiperidin (NPIP) och N-nitrosopyrrolidin (NPYR). Livsmedelsmyndigheten konstaterade att exponeringsmarginalen för de tio nitrosaminerna vid högre exponeringsnivåer utgör en hälsorisk.

(2) Livsmedelsmyndigheten rekommenderade att fler uppgifter bör samlas in om förekomsten av de tio nitrosaminerna i bearbetat kött och andra bearbetade livsmedel och om produkter som tillagats på olika sätt, både med och utan livsmedelstillsatserna nitrater (E 251–252) och nitriter (E 249–250). Livsmedelsmyndigheten rekommenderade också att uppgifter inhämtas om eventuell förekomst i livsmedel av andra cancerframkallande N-nitrosaminer än de tio nitrosaminerna. Dessutom rekommenderade livsmedelsmyndigheten att ytterligare arbete utförs för att standardisera en känslig analysmetod i syfte att kvantifiera cancerframkallande N-nitrosaminer, både flyktiga och icke-flyktiga, i olika livsmedelsprodukter. Slutligen rekommenderade livsmedelsmyndigheten att mer information samlas in om de faktorer som leder till relativt höga halter av N-nitrosaminer i vissa livsmedel för att identifiera vilka åtgärder som kan vidtas för att undvika eller minska förekomsten av N-nitrosaminer i livsmedlen.

(3) Resultaten av övervakningen av N-nitrosaminer bör vara tillförlitliga och jämförbara, och det är särskilt viktigt att analysmetoden har en låg kvantifieringsgräns. Därför bör rekommendationer om provtagning och analysmetoder utfärdas.

(4) Det är därför lämpligt att rekommendera övervakning av N-nitrosaminer i livsmedel, identifiering av de faktorer som leder till höga halter av dessa ämnen och insamling av mer information om de åtgärder som rekommenderas för att undvika eller minska förekomsten av N-nitrosaminer i livsmedlen.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS FÖLJANDE.

(1) Medlemsstaterna bör i samarbete med livsmedelsföretagare övervaka förekomsten av N-nitrosaminer, åtminstone de tio nitrosaminerna, i livsmedel, särskilt i charkuterier, bearbetad fisk, alkoholhaltiga drycker, bearbetade grönsaker, bearbetad spannmål, mjölk och mjölkprodukter samt fermenterade, picklade och kryddade livsmedel.

(2) Det rekommenderas att provtagning för övervakningsändamål utförs i enlighet med kommissionens förordning (EG) nr 333/2007 ([2]). Analysmetoderna bör baseras på tandem-masspektrometri (MS/MS) i kombination med vätskekromatografi (LC-MS/MS) eller gaskromatografi (GC-MS/MS). Om förekomst påvisas med hjälp av termisk energianalysator (*thermal energy analyzer*) eller med andra analysmetoder bör det finnas belägg för att de ger tillförlitliga resultat för enskilda N-nitrosaminer.

([1]) Efsas panel för främmande ämnen i livsmedelskedjan, "Scientific Opinion on the risk assessment of N-nitrosamines in food", *EFSA Journal*, vol. 21(2023):3, artikelnr 7884, 278 s. (https://doi.org/10.2903/j.efsa.2023.7884).

([2]) Kommissionens förordning (EG) nr 333/2007 av den 28 mars 2007 om provtagnings- och analysmetoder för kontroll av halterna av spårämnen och främmande ämnen från bearbetningen i livsmedel (EUT L 88, 29.3.2007, s. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2007/333/oj).

(3) Kvantifieringsgränsen bör vara lägre än 1 µg/kg för bestämning av förekomsten av vart och ett av de tio nitrosaminerna utöver N-nitrososarkosin, och inte högre än 5 µg/kg för andra N-nitrosaminer. För N-nitrososarkosin bör kvantifieringsgränsen vara så låg som möjligt.

(4) Medlemsstaterna bör i samarbete med livsmedelsföretagare genomföra undersökningar för att identifiera vilka faktorer som leder till höga halter av N-nitrosaminer i livsmedel och de bör samla in information om de åtgärder som bör vidtas för att undvika eller minska förekomsten av N-nitrosaminer i de berörda livsmedlen.

(5) Medlemsstaterna och livsmedelsföretagarna bör förse livsmedelsmyndigheten med de insamlade uppgifterna för sammanställning i en databas i enlighet med kraven i livsmedelsmyndighetens vägledning om standardiserad provbeskrivning för livsmedel och foder (*EFSA's Guidance on Standard Sample Description*, SSD) och livsmedelsmyndighetens ytterligare särskilda rapporteringskrav ([3]). När det gäller bearbetat kött och andra bearbetade livsmedel bör de rapportera om nitrater eller nitriter har använts som livsmedelstillsatser. Vid rapportering av summan av de tio nitrosaminerna, utöver halterna av de enskilda N-nitrosaminerna, bör den nedre koncentrationen för summan av de enskilda N-nitrosaminerna anges.

Utfärdad i Bryssel den 21 oktober 2026.

På kommissionens vägnar
Olivér VÁRHELYI
Ledamot av kommissionen

([3]) https://www.efsa.europa.eu/en/call/call-continuous-collection-chemical-contaminants-occurrence-data-0.